

ŁAGIEWNIKI

ŁAGIEWNIKI

niem. Lagiewnik

Wieś wzmiankowana w źródłach od 1427 r. W latach 1428 – 29 stanowiła własność Wyszaka Jaszковского, potem Andrzeja i Jana Jaszkowych. W 1448 r. Łagiewniki przejął Jan Jaszkowski, który w 1450 r. sprzedał je Piotrowi Opalińskiemu, Maciejowi Mosińskiemu i Piotrowi z Brina. W roku 1501 jako właścicielka wymieniana jest Katarzyna, żona Mikołaja z Kościelca, która sprzedaje wieś Benedyktowi Zadorskiemu. Prawdopodobnie podział Łagiewnik nastąpił w końcu XVI w. na Łagiewniki I i Łagiewniki II.

ŁAGIEWNIKI I:

W końcu XVI w. Zadorscy oddali część wsi Łagiewniki oraz Szczepowice Piotrowi Dziekczyńskiemu. Jako posag Anny Dziekczyńskiej dobra te przeszły w ręce Wojciecha Osowskiego. W 1648 r. właścicielem był Maciej Osowski, w 1670 r. Jan Włostowski, a w 1674 r. N. Arcemberski. Przed 1694 r. kupił je Franciszek Błociszewski z Błociszewa, który w 1727 r. sprzedał je Antoniemu Skrzetuskiemu. Po nim dziedziczył jego syn Ludwik, po którym przejął je pułkownik Gabriel Skórzewski z Sepna. W 1797 r. Łagiewniki I kupił od Benona Skórzewskiego Bonawentura Koczorowski z Mikoszek. W 1844 r. Łagiewniki I należały do: Antoniego Koczorowskiego i jego żony Augustyny z d. Turno, do Jana Pawła Koczorowskiego i jego żony Tekli z Trzczańskich oraz do Emilii Pelagii Chłapowskiej z Koczorowskich. W 1858 Łagiewniki I kupił Szymon Levy z Leszna, a w 1860 r. odkupił Antoni Koczorowski z żoną Augustyną z Turnów. W roku 1866 dobra kupił Wilhelm Forstmann. Do 1945 r. Łagiewniki I oraz Szczepowice znajdowały się w rękach rodziny Forstmannów.

W 1881 r. powierzchnia dóbr rycerskich Łagiewniki I wynosiła 244,54 ha, z czego 167 ha liczyły pola, 38,7 ha łąki, 32,7 ha pastwiska, 5,3 ha nieużytki, a 0,76 ha wody. Na terenie dominium znajdowały się wówczas 4 domy zamieszkałe przez 63 osoby. W 1913 r. na terenie majątku prowadzono hodowlę 14 koni, 77 krów i 22 świń.

Zespół folwarczny Łagiewniki I usytuowany jest w zachodniej części wsi u zbiegu dwóch równoległych dróg prowadzących przez miejscowość. W końcu XIX w. widoczne podwórze na rzucie prostokąta o dłuższej osi pn. – zach. – pd. – wsch. z głównym wjazdem od strony północno – wschodniej. We wszystkich pierzejach znajdowały się duże pojedyncze budynki, z wyjątkiem pn. – wsch., gdzie tylko jeden mały. Na zachód od podwórza znajdowały się budynki mieszkalne pracowników folwarcznych. Obecnie z dawnej zabudowy folwarku zachowany tylko budynek inwentarski w pierzei południowo – zachodniej dziedzińca oraz jeden budynek mieszkalny przeznaczony dla sześciu rodzin, wzniesiony w końcu XIX w., murowany z cegły, o tynkowanych elewacjach i ceglany detal.

Budynek inwentarski wzniesiony w 4 ćw. XIX w., murowany z cegły, nakryty niskim dachem dwuspadowym pokrytym papą, o wystających okapach. Zbudowany na planie prostokąta. Elewacje tynkowane z ceglany detal w postaci lizen, gzymsu kordonowego i pasa podokapowego. Zamurwane zostały dawne otwory okienne, częściowo w dawnych otworach drzwiowych zamontowano okna.

ŁAGIEWNIKI II:

W XVI w. wraz z Sepienkiem stanowiły własność Zadorskich. W 1574 r. należały do Abrahama Zadorskiego i jego żony Małgorzaty Byłeckiej. Od ich córki Doroty, żony Piotra Cykowskiego, dobra kupił w 1598 r. Stanisław Bieczyński. Do 1945 r. należały do dóbr Sepienko i do ich kolejnych właścicieli (patrz Sepienko).

W 1881 powierzchnia dóbr rycerskich Łagiewniki II wynosiła 208,7 ha, z czego 127,9 ha zajmowały pola, 74,85 ha łąki, 1,6 ha lasy, 4,3 ha nieużytki. Dzierżawcą dóbr był T. Zgorzalewicz. W latach 80. XIX w. na terenie dominium obejmującego folwark Łagiewniki II i folwark Sepienko znajdowało się 8 domów zamieszkałych przez 137 mieszkańców. W 1896 r. jako dzierżawca wymieniany jest Franciszek Ksawery Speichert.

Zespół folwarczny Łagiewniki II usytuowany był niegdyś we wschodniej części wsi tuż przy drodze z Piotrowa. Po wojnie zespół nie użytkowany ulegał stopniowemu zniszczeniu. Jeszcze w latach 60. XX w. istniała stodoła, obora i obora pracowników folwarcznych. Obecnie nie zachował się żaden budynek wchodzący w skład folwarku.

Źródło:

Redakcja naukowa serii prof. dr hab. Jan Skorutowicz "Dawne budownictwa folwarczne"
Jolanta Goszczyńska, Majątki Wielkopolskie, Tom V, Powiat Kościański, Wydawnictwo Muzeum Narodowe Rolnictwa i Przemysłu Rolno
Spożywczego w Szreniawie 1998r., wyd. cyt., s. 129-130

Gmina Kościan

Tu warto mieszkać, pracować i działać...

2014-04-23

Data zamieszczenia dokumentu w serwisie internetowym

957

Nr
dokumentu